

ת"פ 61847/03/16 - מדינת ישראל נגד עאהד גריפאת, שהאב אל דין שהאב

בית המשפט המחוזי בנצרת

13 פברואר 2017

ת"פ 61847-03-16 מדינת ישראל נ' גריפאת
ת"פ 61882-03-16 מדינת ישראל נ' שהאב

מספר פל"א 144217/15

בפני כבוד השופטת יפעת שיטריט
המאשימה מדינת ישראל

נגד הנאשמים
1. עאהד גריפאת
2. שהאב אל דין שהאב

נוכחים: בשם המאשימה: עו"ד אלינה חרדאק

בשם הנאשם 1: בעצמו וע"י ב"כ עו"ד עופר סבו

בשם הנאשם 2: בעצמו וע"י ב"כ עו"ד טארק גריפאת

גזר דין

מבוא:

1. כנגד הנאשם עאהד גריפאת (להלן: "**הנאשם 1**") והנאשם שהאב (להלן: "**הנאשם 2**") (וביחד ייקראו להלן: "**הנאשמים**"), הוגשו במקור כתבי אישום נפרדים. במסגרת כתב האישום שהוגש כנגד הנאשם 1, יוחסו לו העבירות שעניינן, קשר לפשע ושווד בנסיבות מחמירות ובמסגרת כתב האישום שהוגש כנגד הנאשם 2, יוחסו לו העבירות שעניינן, קשר לפשע, שוד בנסיבות מחמירות ואיומים.
2. בדיון מיום 25/5/16, הגיעו הצדדים להסדר טיעון לאחר הליך גישור ולפיו, ההליכים בשני התיקים שנפתחו במקור כנגד הנאשמים יתקיימו במאוחד, כתב האישום אשר יתייחס לשני הנאשמים יתוקן, הנאשמים יודו בעובדות כתב האישום המתוקן ויורשעו על פי הודאתם. עוד הוסכם, כי בטרם יישמעו טיעוני הצדדים לעונש, יתקבלו תסקירים מאת שירות המבחן בעניינם של הנאשמים וכי לא יהיה בהמלצות התסקירים כדי לחייב מי מן הצדדים. עוד הוסכם, כי המאשימה תעתור להשית על כל אחד מהנאשמים עונש ראוי בן 18 חודשי מאסר בפועל בצירוף עונשים נלווים ואילו ב"כ הנאשמים יעתרו להשית על כל אחד מהנאשמים 6 חודשי מאסר בפועל אשר ירוצו על דרך עבודות שירות בכפוף לחוות דעת הממונה שיוגשו בעניינם, כמו גם עונשים נלווים (הכל ביחד

י"קרא להלן: "הסדר הטיעון".

3. בהתאם להסדר הטיעון הוריתי, כי ההליכים בשני התיקים בעניינם של שני הנאשמים יתקיימו במאוחד. כתב האישום תוקן, התקבל וסומן ב/1 (להלן: "כתב האישום המתוקן"). הנאשמים הודו בעובדות כתב האישום המתוקן והורשעו על פי הודאתם בעבירות כדלקמן:

א. תקיפה בנסיבות מחמירות - עבירה לפי סעיפים 379 + 382 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין").

ב. התפרצות לבית עסק - עבירה לפי סעיף 407 לחוק העונשין.

ג. גניבה - עבירה לפי סעיף 384 לחוק העונשין.

כן הוריתי על הגשת תסקירים מאת שירות המבחן בעניינם של שני הנאשמים. תסקירים כאמור, כמו גם תסקירים משלימים, מונחים בפני.

עובדות כתב האישום המתוקן:

4. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה, כי בתקופה שקדמה ליום 3/4/15, עבד הנאשם 1 בתחנת דלק "סד"ש" בכניסה לעפולה (להלן: "תחנת הדלק"), משך תקופה של כ- 3 חודשים. עוד עולה, כי הנאשם 1 פוטר מהעבודה בשל חשד, כי גנב כסף.

5. כן עולה, כי ביום 3/4/15, בסמוך לשעה 02:00, הגיעו הנאשמים ברכב לקרבת תחנת הדלק, כשהם מצוידים בכובעי גרב, כפפות וגז מדמיע.

הנאשמים החנו את הרכב, ירדו ממנו כשהם עוטים כובעי גרב ולובשים כפפות והלכו ברגל בשביל עפר עד לרחבה האחורית של תחנת הדלק. הנאשמים המתינו לעובד בחנות שבתחנת הדלק (להלן: "העובד"), עד שיצא מהחנות, ניגשו לעברו, תקפו אותו, כשהנאשם 2 אוחז בו בחוזקה ובכליו גז מדמיע.

6. כן עולה, כי הנאשם 2 השתלט על העובד, אחז בצווארו והובילו לרחבה האחורית של התחנה. במקביל, נכנס הנאשם 1 לחנות בתחנת הדלק, ניגש לארון החשמל, הוריד את המפסק הראשי וניתק את זרם החשמל לכל התחנה, לרבות למצלמות האבטחה במקום.

7. הנאשמים גנבו מהחנות מעטפות המכילות את הפדיון היומי וכן כסף מהקופה, בסכום כולל של כ- 5,830 ₪.

בסופו של האירוע, הנאשם 2 ביקש מהעובד להסתכל עליו ומשזה עשה כן, ריסס אותו בגז מדמיע.

לאחר המתואר לעיל, ברחו הנאשמים מתחנת הדלק ובהמשך התחלקו בכסף שנגנב מתחנת הדלק.

טיעוני המאשימה לעונש:

8. במסגרת טיעוניה לעונש ציינה המאשימה את פרטי הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים. כן ציינה ופירטה את עובדות כתב האישום המתוקן בהן הודו הנאשמים ואת העבירות בהן הורשעו.
9. המאשימה הפנתה עוד לפסיקה רלוונטית וציינה, כי גם מקום בו הגיעו הצדדים להסדר טיעון הקובע טווח ענישה, כמו גם ענישה קונקרטית, הרי שאין בכך כדי לבטל את תחולת הוראות סעיף 113 לחוק העונשין ושיקולי הענישה שהותוו במסגרתו.
10. לטענת המאשימה, מעשיהם של הנאשמים חמורים הם ויש בהם כדי לפגוע בערכים חברתיים ראשונים במעלה שעניינם, פגיעה בגופו, ברכושו של הזולת ובבתי עסק הראויים להגנה. עוד ציינה, כי בעלי בתי העסק והעובדים בהם, עובדים קשות לפרנסתם וראויים הם להגנה מפני הפגיעה במקום עבודתם. הדברים מקבלים משנה תוקף נוכח הפגיעה הפיזית באנשים העובדים בבתי העסק ובנסיבות כאלו יש להשית תגובה עונשית הולמת.
- המאשימה הוסיפה וציינה, כי הנאשמים תכננו את מעשיהם מראש, הצטיידו מבעוד מועד בכלי הסוואה ובכלי פריצה.
11. בנסיבות אלו, סבורה המאשימה, כי מתחם העונש ההולם נע במקרה דנן בין 15 חודשי מאסר בפועל לבין 48 חודשי מאסר בפועל.
12. המאשימה הוסיפה ופירטה אודות השיקולים שהביאו אותה להגיע להסדר הטיעון דנן וציינה בהקשר זה, כי בבסיס ההסדר עמדו נסיבותיהם האישיות של הנאשמים, כפי שהדבר מקבל את ביטויו גם בתסקירים שהוגשו בעניינם, השיהוי שהיה בחקירה, חלוף הזמן, העובדה, כי הנאשמים נעדרי עבר פלילי וכן קשיים ראייתיים שנתגלעו.
- בנסיבות אלו עתרה המאשימה, כי בית המשפט יכבד את הסדר הטיעון ובגדרי הענישה שמוצעים במסגרתו, יאמץ את עמדתה העונשית של המאשימה וישית על כל אחד מהנאשמים 18 חודשי מאסר בפועל, עונש אשר הינו ראוי, סביר ומאוזן בנסיבות המקרה דנן ומצוי ברף הנמוך של מתחם הענישה ההולם כפי הצעתה.
13. עוד הוסיפה וטענה המאשימה, כי בפני בית המשפט מונחים תסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינם של הנאשמים ואולם אין באמור בהם כדי לסייע לנאשמים ויש בכך כדי להביא למסקנה, כי עמדתה העונשית של המאשימה היא הנכונה והמתאימה במקרה דנן.
14. המאשימה הוסיפה והגישה תצהיר נפגע עבירה, אשר התקבל מהעובד בתחנת הדלק הרלוונטי, אשר התקבל וסומן ת/1. באשר לנזק שנגרם לאותו עובד, הדגישה המאשימה, כי כל חפצו היה להשתכר בכבוד והוא מצא עצמו, על לא עוול בכפו מעורב באירוע אלים ותוקפני.
15. עוד ציינה המאשימה, כי הנאשמים שהו במעצר מיום 21/3/16 ושחררו לחלופת מעצר ביום 21/4/16.
16. בנסיבות אלו עותרת המאשימה להשית על כל אחד מהנאשמים עונש מאסר בן 18 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה משמעותי לתקופה מקסימלית בגין עבירות אלימות או רכוש, לחייב כל אחד מהנאשמים עמוד 3

בתשלום פיצוי לבעלי תחנת הדלק בגין הנזק הכספי שנגרם להם ופיצוי לעובד החנות, אשר בעטיים של מעשי הנאשמים, נגרמו לו נזקים פיזיים ונפשיים. כן עתרה המאשימה לחייב את הנאשמים בתשלום קנס.

טיעוני הנאשם 1 לעונש:

17. במסגרת טיעוניו לעונש הדגיש ב"כ הנאשם, כי כתב האישום תוקן וכן הדגיש את הוראות החיקוק המצוינות בו, זאת בשונה באופן מהותי מעובדות כתב האישום המקורי וכן מהוראות החיקוק המקוריות. עוד ציין, כי באם עבירות אלו היו מיוחסות לנאשמים מלכתחילה, הרי שכתבי האישום בעניינם היו מוגשים לבית משפט השלום שלו הסמכות העניינית לדון במקרים כגון דא.
18. ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה רלוונטית ולרמת הענישה אשר הושתה במסגרתה וציין, כי בהתאם למדיניות הענישה הנהוגה, הרי שמתחם העונש ההולם מתחיל במאסר מותנה. עוד ציין, כי עובדות כתב האישום המתוקן מגלמות בחובן אירוע אחד בהתאם למבחן "הקשר ההדוק" ולפיכך, יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד.
19. ב"כ הנאשם הוסיף וציין, כי ערך הגניבה הינו, 5,830 ₪. עוד ציין, כי הנאשמים הביעו נכונות ליטול חלק בהליך של "צדק מאחה" תחת כנפי שירות המבחן, אך בשל בעיה שהתגלעה אצל שירות המבחן, הדבר לא צלח וכי הביעו נכונות לשלם פיצוי.
- בהתייחס לתצהיר נפגע העבירה שהוגש, הדגיש ב"כ הנאשם, כי בעטיים של המעשים לא נגרם לעובד כל נזק פיזי וכי בסופו של יום, העובד מלין על עוגמת הנפש שנגרמה לו בעטיים של מעשים אלו. בהקשר זה ציין, כי על דרך הכלל, במסגרת ההליך הפלילי, לא נפסק פיצוי בגין עוגמת נפש.
20. בנסיבות אלו, בזיקה לאמור בתסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינם של הנאשמים, היות הנאשמים נעדרי עבר פלילי, הרי שיש למקם את העונש הראוי לנאשמים אלו, ברף הבינוי - נמוך של מתחם העונש ההולם. ב"כ הנאשם עתר עוד, גם בשם ב"כ הנאשם 2, כי הענישה שתושת על הנאשמים תהיה אחידה ואין צורך לאבחן בין הנאשמים.
21. באשר לנתוני העושה ציין ב"כ הנאשם 1, כי נאשם זה שירת בצבא, עובד לפרנסתו וכי בהתאם לגילו הינו מצוי בגבול של ה"בגירים - צעירים". עוד הדגיש, כי הנאשם נטל אחריות מלאה על המעשים, ביקש סליחה בעטיים וכי לקח אחריות על ביצועם עוד בהליכי החקירה. כן ציין, כי שני הנאשמים שהו במעצר בגין ההליכים נשוא תיק זה משך 32 ימים, לאחר מכן שוחררו בתנאים מגבילים שכללו בחובם מעצר בית בו שהו מעל 7.5 חודשים. בהקשר זה הדגיש, כי לא נרשמה לחובת הנאשמים כל הפרה.
22. ב"כ הנאשם הוסיף והדגיש את חלופת הזמן ממועד ביצוע העבירות, שעה שאלה בוצעו לפני כשנה וחצי וכי מאז לא נפתח שום תיק כנגד הנאשמים ולא נרשמה לחובתם כל הפרה. כן הדגיש, כי הנאשמים חסכו זמן שיפוטי יקר, הודו בהזדמנות הראשונה, כתב האישום בעניינם תוקן באופן משמעותי, הביעו חרטה כנה ואמיתית בגין מעשיהם ובנסיבות אלו, סבור ב"כ הנאשם, כי לא תצמח כל תועלת אם הנאשמים ירצו עונש מאסר מאחורי סורג ובריא ולפיכך, ריצוי עונש מאסר על דרך עבודות שירות, הוא העונש הראוי והמתאים בנסיבות המקרה דנן.

23. בעיקרי טיעוניו לעונש בכתב, הדגיש ב"כ הנאשם את התיקון שנעשה בכתב האישום, כן הדגיש את העבירות בהן הודו הנאשמים ועל פיהן הורשעו וכן את פרטי הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים.

ב"כ הנאשם הפנה לשיקולי הענישה שהותוו בתיקון 113 לחוק העונשין וציין, כי הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מהעבירות שביצעו הנאשמים הינם, בטחונו של הציבור וקניינו, כמו גם שלמות גופו של אדם. עוד ציין, כי בחינת מדיניות הענישה הנהוגה מלמדת, כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים במנעד רחב והכל תלוי בנסיבות המעשה ובנסיבות העושים. כך הדגיש, כי הרף התחתון של מתחם העונש ההולם בנסיבות כגון דא, הינו מאסר מותנה.

24. ב"כ הנאשם הוסיף והדגיש, כי מעשי הנאשמים הינם אירוע אחד בהתאם למבחן "הקשר ההדוק". כן ציין את ערך הגניבה אשר הינו 5,830 ש" וכן לא נגרם כל נזק פיזי לעובד בעטיים של מעשים אלו.

25. באשר למיקום העונש הראוי לנאשם ובחינת הנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירות, הדגיש ב"כ הנאשם את הפגיעה של העונש בנאשם שעה שעסקין בנאשם בן 25 שנים, נשוי, אב לילד בן שנה וחצי, המתגורר בכפר זרזיר. עוד ציין, כי הנאשם נטל אחריות על מעשיו, עושה מאמצים לחזור למוטב וכי שירות המבחן ציין, כי הנאשם לקח אחריות מלאה על מעשיו. כן הדגיש, כי הנאשם היה נתון במעצר מאחורי סורג ובריח משך תקופה של 32 ימים ולאחר מכן שהה במעצר בית חלקי במשך תקופה העולה על 7 חודשים. עוד הדגיש, כי הנאשם סיים שירות צבאי מלא וכי מאז שחרורו החל לעבוד ולסייע בפרנסת משפחתו, כמפורט בתסקיר שהוגש בעניינו. עוד ציין ב"כ הנאשם את חלוף הזמן מאת ביצוע העבירות וכי במהלך תקופה זו לא נרשמה לחובתו של הנאשם כל עשייה נוספת בפלילים וכי לא נפתחו כנגדו תיקים פליליים חדשים. כן הדגיש, כי הנאשם נעדר עבר פלילי.

26. בנסיבות אלו סבור ב"כ הנאשם, כי יש למקם את העונש הראוי לנאשם ברף התחתון של מתחם העונש ההולם.

27. ב"כ הנאשם הוסיף והעלה את טענת ה"שיהוי" כטיעון להקלה בעונש וציין בהקשר זה, כי האירוע התרחש ביום 3/4/15 וכי הנאשם נעצר אך ביום 21/3/16, היינו כשנה לאחר מועד התרחשות האירוע. עוד ציין, כי בתיק החקירה יש ראיות מספיקות שהתגבשו לכדי חשד סביר שהצדיק את מעצרו בסמוך להתרחשות האירוע ואולם, למרות זאת, הדבר לא נעשה.

28. בנסיבות אלו, עתר ב"כ הנאשם 1 שלא למצות את הדין עם הנאשם ולהשית עליו 6 חודשי מאסר בפועל אשר ירצו על דרך עבודות שירות.

29. בדבריו בפני הביע הנאשם 1 צער על המעשים וביקש לחזור לחיי שגרה.

טיעוני הנאשם 2 לעונש:

30. במסגרת טיעוניו לעונש, הצטרף ב"כ הנאשם 2 לטיעוני ב"כ הנאשם 1 וביקש להדגיש, כי יש לשקלל את טענת ה"שיהוי" כנסיבה מקלה בעת גזירת דינם של הנאשמים. עוד פירט בהקשר זה, כי בידי משטרת ישראל הייתה זהותם של הנאשמים בסמוך לאחר התרחשות האירוע והוגשה בהקשר זה בקשה להוצאת צו מעצר

שהתקבלה בבית המשפט ביום 3/8/15, מסמך אשר התקבל וסומן נ/1 ואולם, המשטרה השתתתה עם מעצרו של הנאשמים עד ליום 21/3/16.

31. ב"כ הנאשם 2 הוסיף וציין, כי הנאשמים נעצרו ביום 21/3/16 ושחררו ביום 21/4/16 וכי מאז הם שוהים בתנאי מעצר בית חלקיים. בהקשר זה הדגיש, כי לא נרשמה לחובת הנאשמים כל הפרה וכי לא נפתחו כנגדם תיקים פליליים נוספים, דבר המעיד על חרטתם האמיתית של הנאשמים וחזרתם למסלול חיים נורמטיבי.

32. ב"כ הנאשם הפנה עוד לתסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינם של הנאשמים ולהערכת שירות המבחן, כי הסיכון להישנות המקרה בעתיד, הינה נמוכה - בינונית.

33. באשר לסוגיית "אחידות הענישה" הדגיש ב"כ הנאשם, כי מעשי שני הנאשמים מהווים אירוע אחד, שני הנאשמים מתגוררים בשכנות, הודו בהזדמנות הראשונה בכתב אישום מתוקן אחד ומאוחד ובנסיבות אלו, יש לגזור גזירה שווה בין עניינם של שני הנאשמים.

34. ב"כ הנאשם 2 הפנה עוד לנסיבותיו האישיות של נאשם זה וציין בהקשר זה, כי הנאשם 2 התייתם משני הוריו בגיל צעיר, גדל בבית דודו ולמרות זאת, הצליח לסגל לעצמו מסגרת חיים נורמטיבית למעט מעידתו זו אשר הינה מעידה חד פעמית.

35. בנסיבות אלו טען ב"כ הנאשם, כי הרף התחתון של מתחם העונש ההולם במקרה דנן מתחיל במאסר מותנה, אך לאור גדר הענישה עליהם הסכימו ב"כ הצדדים במסגרת הסדר הטיעון, עתר להשית על כל אחד מהנאשמים 6 חודשי מאסר אשר ירוצו על דרך עבודות שירות.

36. בעיקרי טיעונו לעונש בכתב, חזר ב"כ הנאשם 2 והדגיש את העבירות בהן הודו הנאשמים ועל פיהן הורשעו. כן פירט את גדר הענישה המוסכמים במסגרת הסדר הטיעון וכן הפנה לשיקולי הענישה שהותוו בתיקון 113 לחוק העונשין. בהקשר זה טיעוני ב"כ הנאשם 2 הינם זהים לטיעוני ב"כ הנאשם 1 כפי שפורטו לעיל ואין לי אלא להפנות לאמור שם.

37. באשר לנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירות, ציין ב"כ הנאשם 2, כי הנאשם בן 25 שנים, מתגורר בכפר זרזיר, נסיבות חייו קשות, שעה שהוריו נפטרו בהיותו בגיל צעיר וכי לאחר מות אמו, עבר להתגורר בבית דודו כמפורט בתסקיר. יתר טיעוניו של ב"כ הנאשם 2 זהים לטיעוני ב"כ הנאשם 1 ולפיכך, אינני רואה לחזור ולפרטם.

38. בדבריו בפני, הביע הנאשם צער בשל המעשים, הבין, כי טעה ומבקש לחזור לחייו.

תסקירי שירות המבחן:

39. בעניינו של הנאשם 1 הוגשו שני תסקירים מאת שירות המבחן, האחד, נושא תאריך 18/9/16 והאחר נושא תאריך 30/11/16.

במסגרת תסקירו הראשון, ציין שירות המבחן, כי הנאשם בן 25 שנים, נשוי ואב לילד בן שנה וחצי, בעל השכלה של

12 שנות לימוד, עובד כזמר באירועים, תושב בית זרזיר ושוהה בתנאי מעצר בית בתנאים מגבילים. כן הובאו נתונים אודות משפחת המוצא של הנאשם וצוין, כי הנאשם התחנך בבתי ספר בכפרו ולדבריו, במהלך לימודיו, לא עלו בעיות התנהגות ומשמעת.

בשנת 2008, התגייס הנאשם לשירות צבאי כלוחם בגדוד הסיור הבדואי ושירת שירות צבאי מלא. הנאשם משרת בשירות מילואים פעיל. בשנת 2012, עם שחרורו מצה"ל, עבד כחצי שנה במפעל ולאחר מכן, כחצי שנה נוספת בתחנת הדלק "סד"ש" בה בוצעו העבירות. כיום, הנאשם עובד כזמר בחתונות ותיאר, כי לאחר נישואיו וטרם לידת בנו, התקשה בניהול כלכלת הבית וצבר חובות.

40. בשנת 2014 נישא לרעייתו ולבני הזוג נולד בן, רעייתו אינה עובדת כעת, אך עד לאחרונה עבדה במפעל. הנאשם תיאר מערכת יחסים זוגית תומכת ומפרגנת. שירות המבחן התרשם, כי הנאשם התחנך על נורמות וערכים תקינים ולדבריו, תמיד היה אהוב על מעסיקיו ועל גורמי סמכות בחייו. עם זאת, הנאשם התבייש לשתף את אביו בקשייו הכלכליים כדי לא לחשוף את חולשותיו.

שירות המבחן התרשם, כי מדובר בבחור צעיר הנמצא בראשית דרכו התעסוקתית, הזוגית וההורית, המגיע ממשפחה נורמטיבית וערכית, אשר עד למעורבותו בעבירות דנן, ניהל אורח חיים מתפקד.

עיון בגיליון הרשעותיו הקודמות מלמד, כי אין לחובת הנאשם הרשעות קודמות. הנאשם לקח אחריות מלאה על המתואר בכתב האישום ומסר, כי בתקופת ביצוע העבירות, לאחר לידת בנו, היה נתון במצב כלכלי לא יציב והשינויים במערך המשפחתי היו גורם לחץ עבורו. עקב היכרותו המוקדמת עם תחנת הדלק ונהלי העבודה במקום, החליט לבצע שם את הגניבה. לשם כך גייס את חברו מילדות, הוא הנאשם 2.

41. בשיחה עם שירות המבחן הביע הנאשם 1 צער וחרטה על המעשים, ביטא אמפתיה כלפי עובד התחנה אשר נכח במקום בעת ביצועם וכן, הכרה בפגיעה בו. הנאשם הביע הכרה בפגיעה במעסיקו לשעבר וביטא רצון לפצות על הנזק שהסב, כמו גם הכיר בתוקפנות בה התנהל כלפי עובד התחנה. הנאשם מסר, כי עבד בתחנת הדלק בתפקיד קופאי ומתדלק, אך לדבריו, פוטר מעבודתו על רקע חשד, כי גנב כסף מהקופה. בפני שירות המבחן הכחיש הנאשם, כי גנב ממעסיקו בעבר והדגיש, כי העבירות שביצע לאחר פיטוריו, נבעו ממצוקתו הכלכלית ומתחושות הלחץ שחווה ולא מתוך תחושות נקם.

הנאשם הכיר בעובדה, כי העבירות היו מתוכננות מראש וכי בעת ביצוען התקשה להפעיל שיקול דעת ולווסת את דחפיו, כמו גם פעל באופן אלים על מנת להשיג רווח כספי קל. הנאשם מתבונן באופן ביקורתי על התנהלותו ועל מעשיו החמורים, אך שירות המבחן התרשם, כי מיקד את השליטה במעשיו במוקדים חיצוניים, כקשייו הכלכליים ולידת בנו. הנאשם שיתף במחירים עמם הוא מתמודד בעקבות מעצרו, קשיים כלכליים ומשפחתיים ומסר, כי הסב לאביו ולמשפחתו תחושות אכזבה ובושה. שירות המבחן התרשם, כי ההליך הפלילי מהווה הרתעה עבורו.

42. שירות המבחן התרשם, כי מדובר בבחור צעיר, הנמצא בראשית דרכו המקצועית והמשפחתית, משפחת מוצאו הינה משפחה נורמטיבית וערכית, בעל יכולת שמירה על יציבות במסגרות חייו, ללא רקע פלילי קודם, אשר עד למעורבותו בעבירות דנן, ניהל אורח חיים מתפקד. שירות המבחן התרשם, כי הנאשם לוקח אחריות מלאה על חלקו בביצוע העבירות ומביע צער וחרטה בשל כך. כן התרשם, כי הנאשם מכיר בפוגענות ובחומרת

מעשיו ואף ביטא אמפתיה כלפי נפגע העבירה שנכח במקום, כמו גם תחושות בושה ואשמה מול משפחתו ומעסיקו. עם זאת, שירות המבחן התרשם, כי הנאשם עשה מאמצים להציג בפני שירות המבחן את תפקודו החיובי טרם מעורבותו בעבירות והתקשה לווסת את דחפיו בעת לחץ כלכלי, פעל מבלי להפעיל שיקול דעת מווסת ומבלי להתבונן על השלכות מעשיו.

הנאשם הביע חשש מענישה מחמירה כמאסר על רקע חווית מעצרו הראשון ובעיקר, בשל מצבו המשפחתי והכלכלי. שירות המבחן התרשם, כי ההליך הפלילי מהווה הרתעה לכך.

43. בבוא שירות המבחן לגבש את המלצתו בעניינו של הנאשם 1, עולה אמביוולנטיות. מחד, מדובר בבחור אשר עד כה ניהל אורח חיים נורמטיבי, ללא רקע פלילי, הנמצא בראשית דרכו המשפחתית ולוקח אחריות מלאה על מעשיו. מאידך, נוכח חומרת העבירה, התכנון המוקדם של ביצוע העבירות, תוך ניצול היכרותו עם המסגרת ועם נפגע העבירה, כמו גם פגיעה בנפגע העבירה בעת ביצוע השוד (כך במקור הערה שלי - י.ש), הרי שכל אלה מעידים על קושי בהתמודדות בעת מצבי לחץ אישיים וכלכליים.

44. בנסיבות אלו, נמנע שירות המבחן מלבוא בהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם וציין, כי אין באפשרותו להמליץ על חלופות ענישה, או שיקום בקהילה, אשר יש בהם כדי להפחית את הסיכון להישנות העבירות.

45. בתסקיר המשלים מיום 30/11/16, ציין שירות המבחן, תוך התייחסותו לתסקיר המקורי, כי מעיון חוזר שערך, עלה, כי בעת כתיבת התסקיר המקורי ובהתייחסותו להמלצותיו, התייחס שירות המבחן בשגגה לביצוע עבירת "שוד" והוא מצר על כך.

בחינה חוזרת שנערכה אצל שירות המבחן ביחס לטעותו עלה, כי ברישום הפלילי אשר עמד לרשותו של שירות המבחן, מצוינת בעבירות המב"ד עבירת שוד. עם זאת, הודגש, כי בעת כתיבת התסקיר הקודם, עיין שירות המבחן בכתב האישום המתוקן בו מצוינות העבירות בגין הופנה אליו הנאשם, כפי שפורט בפתח התסקיר הקודם ובנסיבות אלו, התייחסות שירות המבחן לעבירת "שוד", הינה שגויה.

46. שירות המבחן התרשם, כי מדובר בבחור הנמצא בראשית דרכו המשפחתית והמקצועית, אשר עד מעורבותו זו ניהל אורח חיים נורמטיבי, לוקח אחריות מלאה על מעשיו ומביע חרטה. מאידך, נוכח חומרת העבירות, במהלכה ניצל הנאשם את היכרותו המוקדמת עם המסגרת בה בוצעו העבירות ועם נפגע העבירה, זאת תוך תכנון מוקדם, כמו גם פגיעה בנפגע העבירה בעת ביצועו, הרי שיש בכל אלה כדי להעיד על קושי בוויסות עצמי, קושי להפעיל שיקול דעת בדבר השלכות מעשיו על האחר, תוך ניצול המידע שעמד לרשותו למילוי צרכיו המידיים.

בנסיבות אלו, שב שירות המבחן ונמנע מהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם 1 וציין, כי אין באפשרותו להמליץ על חלופות ענישה, או שיקום בקהילה, אשר יש בהם כדי להפחית את הסיכון להישנות העבירות.

47. בעניינו של הנאשם 2 הוגשו שני תסקירים מאת שירות המבחן, האחד נושא תאריך 15/9/16 והאחר, נושא תאריך 30/11/16. בתסקיר המקורי צוין, כי הנאשם יליד 1991, מאורס מחדש ינואר האחרון ומתגורר בבית דודו בבית זרזיר בתנאי מעצר בית חלקיים. מזה 3 חודשים עובד הנאשם עם קבלן בתחום הכנת צנרת

לכיווי אש ובמקביל, מאמן סוסי מירוצים כתחביב מילדות.

48. כן צוין, כי הנאשם בן יחיד להורים שנפטרו ממחלה קשה. אביו נפטר בשנת 2004 ואמו נפטרה בשנת 2009. הנאשם העביר את ילדותו המוקדמת במעבר בין שני הכפרים בהם נולדו הוריו ולאחר מות אביו, עבר להתגורר יחד עם אמו בבית הסבים בזרזיר. לאחר שאמו נפטרה, דודו של הנאשם לקח עליו חסות ואחריות לטיפול בו. שירות המבחן התרשם מקיום חיבור רגשי בינו לבין דודיו בכלל וכי הנאשם רואה בדוד שגר אצלו, כדמות קרובה ותומכת עבורו.

הנאשם תיאר ילדות כואבת, במהלכה חווה אובדנים משמעותיים וחסכים רגשיים רבים, על אף זאת הוא גילה יציבות במערכת הלימודית, סיים 12 שנות לימוד בבית ספר "אורט כרמל" בחיפה במגמת מכונאות רכב, ללא תעודת בגרות.

49. כן צוין, כי לנאשם אין הרשעות קודמות. לדבריו, לאורך חייו גילה תפקוד חיובי וניהל בעיקר מערכות יחסים עם דמויות נורמטיביות. הנאשם הודה במיוחס לו ונטל אחריות על מעשיו. הנאשם תיאר היכרות מוקדמת עם הנאשם 1 על רקע יחסי שכנות. את ביצוע העבירות מסביר הנאשם כהיענות לפיתוי להשגת כסף קל כשלדבריו, באותה תקופה, התמודד עם קשיים כלכליים.

הנאשם הסביר, כי במהלך מפגש עם הנאשם 1, בו שתו אלכוהול, הוא העלה בפניו רעיון לבצע שוד בתחנת דלק בה עבד מקודם. לדבריו, הוא הסכים לכך, כאשר הבין, כי מדובר במעשה שאין בו סיכון וכסף קל להשגה. בהתייחס לחלקו בעבירות, ניכרת התייחסות ילדותית והשלכת עיקר האחריות על שותפו לעבירות. שירות המבחן התרשם, כי מחד, הנאשם מודע לחומרה של העבירות להן היה שותף, אך מאידך, התקשה להכיר בכך שהיה שותף למעשה כה חמור ולפגיעה באחר. הנאשם ציין, כי לא הפעיל אלימות ישירה כלפי נפגע העבירה וכי הנאשם 1 הוא זה שתקף אותו וריסס אותו בגז מדמיע. עם זאת, שירות המבחן התרשם מביטויי אמפתיה כלפי נפגע העבירה והבנה לתחושות הקשות שחווה בעת השוד (כך במקור - הערה שלי - י.ש.).

50. שירות המבחן ציין, כי מדובר בצעיר מופנם, חסר ביטחון, אשר נראה, כי הטראומה והמשבר שחווה בגין פטירת הוריו והעדר דמויות תומכות בחייו, הותירו אותו בתחושה של נטישה וחוסר אונים. במקביל לחסכים אלו והצורך בחיפוש אחר ביטחון ושייכות, כנראה גרמו לו להתחבר עם אנשים איתם נהג לשתות אלכוהול, אם כי הנאשם ציין, כי לא פיתח התמכרות לאלכוהול.

שירות המבחן מעריך, כי בשל העדר יכולת לבנות אישיות בוגרת שקולה וצרכי תלות הקיימים אצל הנאשם, הוא נטה להיגרר אחר אחרים ולהתנהל מולם ואיתם, מבלי יכולת להפעיל שיקול דעת וחשיבה בוגרת. להערכת שירות המבחן, אישיות זו והקושי לשים לאחרים גבולות, השפיעו על מעשיו בעת ביצוע העבירות.

51. עוד צוין, כי הנאשם מבטא חרטה, צער ובושה בגין המעשה, אך הוא מתקשה לתפוס את מלוא אחריותו האישית לחומרת מעשיו. המעצר בין כותלי בית הסוהר ומעצר הבית, נתפסים אצלו כאלמנטים מרתיעים ומציבי גבולות. על אף נסיבות גדילתו המורכבות והחסכים שגדל עימם, הנאשם התקשה להצביע על נושאים בהם יוכל להיתרם בטיפול וציין, כי הפיק את הלקחים מטעותו. לפיכך, לא בא שירות המבחן בהמלצה להעמידו בצו מבחן.

שירות המבחן מעריך, כי המעצר וההליכים המשפטיים, היוו עבור הנאשם גורם מרתיע, כאשר הוא מבטא חרטה ומגלה אמפתיה כלפי נפגע העבירה. בשקלול כל הגורמים והנתונים האישיותיים והמשפחתיים, מעריך שירות המבחן, כי הסיכון להישנות עבירות דומות הינו נמוך - בינוני.

52. בנסיבות אלו, אין שירות המבחן בא בהמלצה בדבר חלופות ענישה, או שיקום במסגרת הקהילה. להערכתו, עונש עם השמת גבולות ברורים בין מותר לאסור, ימחיש עבור הנאשם בצורה חד משמעית את החומרה שבמעשהו ויפחית את הסיכון לביצוע עבירות דומות בעתיד.

53. בתסקירו המשלים מיום 30/11/16, ציין שירות המבחן, כי המילה "שוד" נרשמה על ידו בשוגג במקום המילה "גניבה", כאשר במפגש עם הנאשם התבקשה התייחסותו לכתב האישום המתוקן. בהתייחסות הנאשם לעבירות נשוא כתב האישום המתוקן, התרשם שירות המבחן מנטיית הנאשם להשליך את עיקר האחריות על שותפו לעבירות. הנאשם ציין, כי לא הפעיל אלימות ישירה כלפי נפגע העבירה וכי שותפו לעבירות, הוא זה שתקף את נפגע העבירה והוא זה שריסס אותו בגז מדמיע. עם זאת, שירות המבחן התרשם מרגעים בהם הנאשם ביטא אמפתיה כלפי נפגע העבירה ולפגיעה בו.

54. שירות המבחן חוזר ומציין, כי התרשם מנאשם מופנם, חסר ביטחון וחרדתי, אשר התקשה לעבור הליך של היפרדות ובניית עצמאות. להערכתו, בשל העדר יכולת לבנות אישיות בוגרת ושקולה ובשל צורכי התלות הקיימים אצל הנאשם, הרי שהוא נטה להיגרר אחרי אחרים ולהתנהל מולם ואיתם, מבלי יכולת להפעיל שיקול דעת וחשיבה בוגרת.

נוכח נתוני אישיותו של הנאשם והתייחסותו המקלה לחלקו בעבירות, העריך שירות המבחן, כי הנאשם לא ייתרם מהליך טיפולי, זאת לצד הערכה לקיום סיכון נמוך - בינוני להישנות עבירות דומות בעתיד. בנסיבות אלו, שירות המבחן לא בא בהמלצה על חלופות ענישה, או שיקום במסגרת הקהילה והעריך, כי נדרשת במקרה זה ענישה מוחשית בעלת גבולות ברורים.

דין והכרעה:

55. כאמור, הנאשמים הורשעו על פי הודאתם בעבירות נשוא כתב האישום המתוקן ואשר עניין, תקיפה בנסיבות מחמירות, התפרצות לבית עסק וגניבה. אינני רואה לחזור ולפרט את המעשים שביצעו הנאשמים ודי לי בהקשר זה אם אפנה לעובדות כתב האישום המתוקן, באשר מדברות הן בעד עצמן.

56. במסגרת תיקון 113 בית המשפט נדרש לעריכת בחינה תלת שלבית. ראשית, על בית המשפט לקבוע האם מדובר באירוע אחד או במספר אירועים. שנית, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם וההנמקה לכך ושלישית, קביעת העונש הראוי בתוך המתחם, או סטייה ממנו אם החוק מאפשר זאת וההנמקה לכך. ראה בהקשר זה ע"פ 864/12 מוחמד סעד נ' מדינת ישראל (5/8/13).

57. לצורך קביעת מתחם העונש ההולם בית המשפט נדרש לבחינת הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות ומידת הפגיעה בהם, מדיניות הענישה הנהוגה והנסיבות הקשורות בביצוע העבירות. לצורך קביעת העונשים הראויים לנאשמים, בית המשפט נדרש לבחינת הנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירות ובכלל זה

נתוני העושים ונסיבותיהם האישיות.

58. עיון בעובדות כתב האישום המתוקן מלמד, כי עסקין באירוע אחד, נמשך ובעל קשר פנימי, אשר במהלכו ביצעו הנאשמים את המעשים נשוא כתב האישום המתוקן ואת העבירות בהן הודו ועל פיהן הורשעו. בנסיבות אלו, הרי שבאנו לקבוע, כי המעשים מהווים אירוע אחד בזיקה לדרישות הפסיקה בהקשר זה.

קביעת מתחם העונש ההולם:

59. כאמור, לשם קביעת מתחם העונש ההולם, בית המשפט נדרש לבחינת הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מביצוע העבירות ומידת הפגיעה בהם, מדיניות הענישה הנהוגה והנסיבות הקשורות בביצוע העבירות.

60. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מביצוע העבירות שביצעו הנאשמים בהקשרה של עבירת האלימות, הינם הגנה על שלמות גופו, תחושת הביטחון האישי ושלמות נפשו של הפרט. במסגרת עבירות הרכוש שביצעו הנאשמים, הרי שהם עשו לפגוע בזכות הציבור והפרט לפרטיות, בטחונו האישי של הפרט, זכות הקניין של הפרט, שלום הציבור ובטחונו, בטחון רכושו והסדר הציבורי. בזיקה למעשים שביצעו הנאשמים בשים לב לטיבם ומהותם כפי שהם עולים מעובדות כתב האישום המתוקן, הרי שבאלה יש כדי ללמד על פגיעה ממשית ומוחשית בערכים חברתיים מוגנים אלו.

61. באשר לתופעת האלימות, ראה בש"פ 2453/05, מחמוד חטיב נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] תק-על 2005(1), 4866, שם נאמר, בין היתר, כדלקמן:

"האינטרס הציבורי מחייב, כי הזלזול בחיי אדם, הבא לידי ביטוי בקלות בה מוצא עצמו אדם קורבן למעשי אלימות העלולים להותירו נכה ואף להביא למותו, תגובה חריפה מצד כל גורמי האכיפה. . . השמירה על שלמות גופו של אדם וחיינו, היא מהחשובות והמרכזיות שבתכליות העומדות בבסיס החוק הפלילי".

62. באשר למדיניות הענישה הנהוגה בהקשרה של עבירת האלימות, הרי שבתי המשפט שבו ואמרו דברם בעבירות כגון אלה והדגישו את הצורך בהשתתפות ענישה משמעותית אשר יהא בה כדי ליתן ביטוי ללחימה בתופעת האלימות. יפים לעניינו הדברים שנקבעו בע"פ 5641/09, מדינת ישראל נ' ברזנסקי (פורסם בנבו, ניתן ביום 22.3.10), שם נקבע, בין היתר, כדלקמן:

"תופעה נוראה זו אשר פשתה בארצנו כאש בשדה קוצים מחייבת את כל הגורמים לתת ידם למלחמת חורמה באלימות המכרסמת ביסודות חברתנו הדמוקרטית. במסגרת זו שומה על בתי המשפט להכביד את הענישה על עבריינים אלו. "חברתנו הפכה להיותה חברה אלימה, ותרומתו של בית-המשפט למלחמה באלימות היא בהטלת עונשים ראויים" (ע"פ 5753/04) מדינת ישראל נ' רייכמן

([פורסם בנבו], 7.2.2005), יש לשוב ולהדגיש כי זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו. יש להלחם באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה, אם בתוך המשפחה ואם מחוצה לה, אם בקרב בני נוער ואם בקרב מבוגרים. זהו נגע רע שיש לבערו מן היסוד" (ע"פ 3863/09) מדינת ישראל נ' חסן ([פורסם בנבו], 10.11.2009).

63. בחינת מדיניות הענישה הנהוגה מעלה, כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים שונים עונשי מאסר אשר יכול וירוצו על דרך עבודות שירות ועד למאסרים בפועל לתקופות של ממש, כמפורט להלן:

א. ברע"פ 1749/13 **דשן נ' מדינת ישראל** (14.3.13), נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם, אשר הורשע בביצוע עבירות של תקיפה הגורמת חבלה ממשית ובעבירות נלוות, ונדון ל-8 חודשי מאסר בפועל.

ב. בעפ"ג (מח' י-ם) 35215-05-13 **ציגאן נ' מדינת ישראל** (9.7.13), התקבל ערעורו של נאשם, אשר הורשע בביצוע עבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש. בית המשפט הפחית את עונשו של הנאשם מ-12 חודשי מאסר בפועל ל-8 חודשים.

ג. בע"פ (מח' י-ם) 53061-02-13 **נתן נ' מדינת ישראל** (30.5.13), נדחה ערעורו של נאשם, אשר הורשע בביצוע עבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, ונדון ל-5 חודשי מאסר בפועל.

ד. בת"פ 28049-04-13 **מדינת ישראל נ' סביחאת** [פורסם בנבו] (14.1.2014) הורשע הנאשם שהיה בן 18 שנים ו-8 חודשים בעת ביצוע העבירה, במסגרת הסדר טיעון בעבירה שעניינה, חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. הנאשם הכה את המתלונן בראשו בחוזקה באמצעות אלה מעץ וכתוצאה ממעשיו המתלונן הובהל לבית החולים ונותח לצורך שחזור שבר. על הנאשם נגזרו, בין היתר, 6 חודשי מאסר שירוצו על דרך של עבודות שירות.

ה. בת"פ (אשד') 27510-07-12 **מדינת ישראל נ' גדבנישוילי** (26.5.13), הורשע הנאשם בביצוע עבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש ובהיזק לרכוש במזיד, ונדון ל-6 חודשי מאסר על דרך של עבודות שירות.

64. באשר למדיניות הענישה הנהוגה בעבירות רכוש שביצעו הנאשמים, הרי שעבירות הרכוש הפכו "מכת מדינה" במקומותינו, ומשכך שומה על בית המשפט לומר דברו בהקשר זה, תוך שהוא נוקט במדיניות ענישה ראויה, הולמת ומחמירה, אשר יש בה כדי ליתן ביטוי לחומרת העבירות, לפגיעה באינטרס הציבורי הגלום באלה,

לפגיעה ברכושו של הציבור. בשל כך, שומה על בית המשפט, לנקוט במדיניות ענישה ראויה, מוחשית ומשמעותית. בתי המשפט בערכאותיהם השונות אמרו דברם בעבירות הרכוש בכלל ובעבירות התפרצות בפרט והעלו על נס את הצורך לנקוט במדיניות ענישה הולמת בעבירות כגון דא.

כך לדוגמא ראה בע"פ 7453/08, **מדינת ישראל נ. אורן אואזנה ואח'**, שם נאמר, בין היתר, כדלקמן:

" 8. ערעור המדינה - בדין יסודו. אין צורך להכביר מילים על נפיצותן, חומרתן והנזק הנגרם לציבור מעבירות הרכוש, כדוגמת זו שביצעו המשיבים.

לגישתי, כינוי עבירות של פריצה וגניבה מבתיים, רק כ"עבירות נגד הרכוש" (כפי שמקובל לקרוא לעבירות מסוג זה), הינה הגדרה מוטעית. זאת מאחר שפריצה לביתו של אדם, טומנת בחובה לעיתים קרובות לא רק נזק כלכלי רב, אלא גם צער ועוגמת הנפש הנגרמים לקרבתות של עבירות אלה. הנה כי כן, אין מדובר בעבירות נגד רכוש גרידא, אלא בעבירות המפרות את פרטיותו של האדם בצורה הגבוהה ביותר. זאת ועוד הגדרת עבירות אלו כ"עבירות רכוש", נותנת תחושה מצמצמת וקונוטציה שגויה - לסובבים, באשר למהות העבירות שהתבצעו, הפוגעות במהות המתמצית באמירה: "ביתו של האדם - מבצרו". ברגע שביתו של אדם נפרץ, תחושת חוסר אונים וחוסר ביטחון ממלאת את ליבו. הנה כי כן, הפריצה אינה רק לבית - מבחינה פיזית, אלא בעיקרה חדירה לתוך התא האישי-משפחתי השמור ביותר של האדם." .

מודעת אני לשוני בין התפרצות לדירה לבין התפרצות לבית עסק כמו במקרה דנן, ואולם לא ניתן להתעלם מהפגיעה הגלומה גם שעה שעסקינן בהתפרצות לבית עסק, תחושת חוסר האונים וחוסר הביטחון שמילאו את עובד תחנת הדלק, אשר כל שעשה הוא, לבוא לעמל יומו ולעשות לפרנסתו.

65. עוד ראוי לציין, כי בתי המשפט אף ציינו את הצורך בהשתתפות ענישה מוחשית ומחמירה אשר תיתן ביטוי לקושי בגילוי עבירות אלו ובחשיפתן. באשר להתייחסות בתי המשפט לעבירות התפרצות והענישה שהותוותה במסגרת הפסיקה נדמה כי ראוי לשוב ולהפנות לע"פ (מחוזי נצרת) 20892-10-10, **רפאל עמוס נ' מדינת ישראל**, שם נאמר בין היתר, כדלקמן:

"לעניין עבירות רכוש, אמרנו לא אחת והדבר אף בא לידי ביטוי בפסיקתו העקבית של בית המשפט העליון, כי יש להחמיר בעונשם של עברייני רכוש למיניהם. קבענו לא אחת, כי רף הענישה הראוי הינו בין 12 חודשי מאסר בפועל, למי שזו לו מעידתו הראשונה לבין 3 ואף 4 שנות מאסר, למי שבאמתחתו עבר כבד ומכביד.

בצד האמור הוספנו כמובן, שאין המדובר ב"ענישה תעריפית" וכי כל מקרה יישקל לגופו.

וראה למשל עפ"א 306/09 מאיר עשור נ' מדינת ישראל ועפ"א 358/09 מדינת

ישראל נ' ידידיה עזריאל, על מראי המקום והציטטות שם).

עוד אמרנו לא אחת, כי עבירות הרכוש, של פריצות לבתים, או למכוניות של אזרחים תמימים, הפכה למכת-מדינה, אשר יש להלחם בה מלחמת חורמה, גם באמצעות החמרה בעונשם של עברייני הרכוש למיניהם."

66. כן ראה רע"פ 2037/08, **משיח באזוב נ' מדינת ישראל**, שם הורשע המערער בעבירות שעניינן, התפרצות למקום מגורים בכוונה לבצע גניבה בצוותא, גניבה בצוותא, החזקת כלי פריצה והחזקת נכס חשוד. בית משפט השלום בפתח תקווה השית על הנאשם, בין היתר, 12 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים. הערעור על גזר הדין נדחה בבית המשפט המחוזי מרכז. בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור.

67. כן ראה רע"פ 47/08, **דוד טוקראס נ' מדינת ישראל**, שם הורשע הנאשם בביצוע עבירות שעניינן קשירת קשר לביצוע פשע, התפרצות למקום מגורים בכוונה לגנוב, גניבה, היזק בזדון לרכוש והסתייעות ברכב לביצוע פשע. הנאשם נדון בבימ"ש השלום בנצרת, בין היתר, לעונש מאסר בפועל בן 18 חודשים. על גזר דינו של בימ"ש השלום הוגש ערעור לבימ"ש המחוזי אשר קיבל את הערעור בחלקו והפחית את תקופת המאסר בפועל ל- 12 חודשים. בקשת רשות ערעור שהוגשה, כאמור, נדחתה.

68. בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, ראוי לציין את מהות המעשים שביצעו הנאשמים, כפי שהם מקבלים את ביטויים בעובדות כתב האישום המתוקן אשר פורטו בהרחבה לעיל. כאמור, הנאשם 1 עבד תקופה של כשלושה חודשים בתחנת הדלק הרלוונטית ופוסטר מעבודתו בשל חשד, כי גנב כסף. הנאשמים הגיעו באישון לילה לקרבת תחנת הדלק כשהם מצוידים בכובעי גרב, כפפות וגז מדמיע. הנאשמים החנו את הרכב עמו הגיעו, ירדו ממנו כשהם עוטים כובעי גרב ולובשים כפפות, המתינו לעובד בחנות שבתחנת הדלק עד שיצא מהחנות, ניגשו לעברו, תקפו אותו, כשהנאשם 2 אוחז בו בחוזקה ובכליו גז מדמיע.

הנאשם 2 השתלט על העובד, אחז בצווארו והובילו לרחבה האחורית של התחנה. במקביל, נכנס הנאשם 1 לחנות בתחנת הדלק, ניגש לארון החשמל, הוריד את המפסק הראשי וניתק את זרם החשמל לתחנה. הנאשמים גנבו מהחנות מעטפות המכילות את הפדיון היומי וכן כסף מהקופה בסכום כולל של כ - 5,830 ₪. בסופו של האירוע, הנאשם 2 ביקש מהעובד להסתכל עליו ומשזה עשה כן, ריסס אותו בגז מדמיע.

69. ברי הוא, כי מעשיהם של הנאשמים נוכח טיבם ומהותם, מגלמים בחובם חומרה יתרה. עסקינן בנאשמים אשר תכננו את מעשיהם מראש והצטיידו מבעוד מועד בכלי הסוואה ובכלי פריצה.

70. לא זו אף זו, הנאשמים נקטו באלימות פיזית כלפי עובד התחנה. אמנם בעטיים של מעשי הנאשמים לא נגרם לעובד התחנה נזק פיזי ואולם, לא ניתן להתעלם מהאמור בהצהרת נפגע העבירה, ת/1 והנזקים הנפשיים שנגרמו לו בעטיים של המעשים, כאמור. במעשים כגון דא, גלומה באופן אינהרנטי פגיעה נפשית, זאת נוכח טיבם של אלה ומהותם.

71. מנגד, ראוי לציין את ערך הגניבה אשר מבלי להקל בו ראש, הינו גבוה ועומד על סך של

כ - 5,830 ₪.

72. עוד ראוי לציין את הרקע לביצוע המעשים כפי שהדבר קיבל את ביטויו בתסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינם והמצוקות הכלכליות שהעלו הנאשמים ואשר בשלהן באו לכדי עשייתם הפלילית כאן. אלה לא נעלמו מעיני ואולם, יוער כבר עתה, כי אין במצוקות כאלה ואחרות, כדי להצדיק ביצוע מעשים חמורים כגון דא, באשר ראויים הם לכל גנאי.

73. בנסיבות אלו ובזיקה לערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מביצוע העבירות ומידת הפגיעה בהם, מדיניות הענישה הנהוגה ובחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, אני סבורה, כי מתחם העונש ההולם בעניינם של שני הנאשמים, נע בין 11 חודשי מאסר בפועל לבין 30 חודשי מאסר בפועל, בצירוף עונשים נלווים.

74. כאמור, הצדדים הגיעו להסדר טיעון אשר במסגרתו הוסכם, כי המאשימה תעתור להשית על כל אחד מהנאשמים עונש ראוי בן 18 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים, כאשר ב"כ הנאשמים יעתרו להשית על כל אחד מהנאשמים 6 חודשי מאסר בפועל, אשר ירצו על דרך עבודות שירות בכפוף לחוות דעת ממונה ועונשים נלווים.

75. בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון בסוגיה זו, הרי שאין זהות והלימה בין טווח הענישה כפי שהוא מוצע במסגרת הסדר טיעון וגדרי הענישה המוצעים במסגרתו, לבין מתחם העונש ההולם כפי שנקבע בזיקה להוראות תיקון 113 לחוק העונשין. ראה בעניין זה ע"פ 512/13 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] וכן ראה ע"פ 633/14 מרדכי אביטל נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו].

76. בנסיבות אלו, הרי שראיתי לקבוע את מתחם העונש ההולם כפי שפורט לעיל ואשר הוא מגלם בחובו גם את טווח הענישה המוצע במסגרת הסדר הטיעון, ואשר אליו עותרת המאשימה, כאמור. יחד עם זאת, סבורה אני, נוכח ההנמקות שפורטו לעיל, כי גדר הענישה המוצע ע"י ב"כ הנאשמים, אינו עולה בקנה אחד עם מתחם העונש ההולם בנסיבות המקרה דנן ולפיכך, ראיתי לקבוע את מתחם העונש ההולם כמפורט לעיל.

77. לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים כפי שאלה באו בפני ועליהם הצביעו ב"כ הצדדים כפי טיעוניהם לעונש, מצאתי את הסדר הטיעון, כי הוא ראוי, אינו נוגד את תקנת הציבור, אינו חורג ממתחם הסבירות וממתחם העונש ההולם שקבעתי לעיל ולפיכך, אני רואה לכבדו.

קביעת העונש הראוי לנאשמים:

78. בבוא ביהמ"ש לקבוע מהו העונש הראוי לנאשמים, ביהמ"ש נדרש לבחינת הנסיבות אשר אין קשורות בביצוע העבירות ובכלל זה נתוני העושים ונסיבותיהם האישיות של הנאשמים.

79. כך סבורה אני, כי אין מקום במקרה דנן לסטות ממתחם העונש ההולם כפי שקבענו לעיל לחומרא, או לקולא וכי יש לגזור את דינם של הנאשמים בתוך מתחם העונש ההולם שקבענו לעיל.

80. מחד, ראוי לציין, כי עסקינן בנאשמים אשר הינם בגירים, זאת בשונה ממי שהוא קטין, או אדם מבוגר מאוד, על ההשלכות הרוחביות הקמות מכך. יחד עם זאת, לא נעלמה מעיני העובדה, כי עסקינן בנאשמים אשר הינם בחורים צעירים (האחד, יליד 1990 והאחר, יליד 1991).

81. כן ראוי לציין את האמור בתסקירים שהוגשו בעניינם של הנאשמים, אלה המקוריים ואלה המשלימים ואשר פורטו בהרחבה לעיל. בהקשר זה נציין אך בקליפת אגוז, בעניינו של הנאשם 1, כי שירות המבחן התרשם, כי הנאשם ניצל את היכרותו המוקדמת עם המסגרת בה בוצעו העבירות, ביצע את המעשים תוך תכנון מוקדם ואף תוך פגיעה בנפגע העבירה בעת ביצועם וכי יש בכל אלה כדי להעיד על קושי בוויסות עצמי, קושי להפעיל שיקול דעת על השלכות מעשיו על האחר, תוך ניצול המידע אשר עמד לרשותו למילוי צרכיו המידיים.

בנסיבות אלו, נמנע שירות המבחן מלבוא בהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם 1 וציין, כי אין באפשרותו להמליץ על חלופות ענישה, או שיקום בקהילה, אשר יש בהן כדי להפחית את הסיכון להישנות העבירות.

82. בעניינו של הנאשם 2, ציין שירות המבחן, בין היתר, כי הוא מתרשם מנטיית הנאשם להשליך את עיקר האחריות על שותפו לעבירות. הנאשם התקשה לעבור תהליך של היפרדות ובניית עצמאות ובשל העדר יכולת לבנות אישיות בוגרת ושקולה, כמו גם בשל צורכי התלות הקיימים אצלו, הנאשם נטה להיגרר אחרי אחרים ולהתנהל מולם ואיתם, מבלי יכולת להפעיל שיקול דעת וחשיבה בוגרת.

נוכח נתוני אישיותו והתייחסותו המקלה של הנאשם 2 לחלקו בעבירות, העריך שירות המבחן, כי הנאשם לא ייתרם מהליך טיפולי. זאת, לצד הערכה לקיום סיכון נמוך - בינוני להישנות עבירות בעתיד, נמנע שירות המבחן מלבוא בהמלצה בדבר חלופות ענישה, או שיקום במסגרת הקהילה והעריך, כי נדרשת במקרה זה ענישה מוחשית בעלת גבולות ברורים.

83. מאידך, ראוי לציין את הודאת הנאשמים, לקיחת האחריות, חיסכון זמן שיפוטי יקר והעובדה, כי בהודאתם עשו כדי לחסוך את הצורך בהעדת עדים רבים ובכלל זה עובד תחנת הדלק, על המשמעויות הקמות מכך. עוד תצוין העובדה, כי עסקינן בנאשמים אשר הינם בחורים צעירים, נעדרי עבר פלילי, אשר זוהי להם עשייתם הראשונה בפלילים.

84. כן יצוינו נסיבותיהם האישיות של כל אחד מהנאשמים, כפי שהם פורטו בהרחבה בתסקירי שירות המבחן ובטיעוני באי כוחם לעונש, כמו גם המצוקות והקשיים עמם ואליהם גדל הנאשם 2, כפי שפורט בהרחבה לעיל.

85. עוד יצוין חלוף הזמן ממועד ביצוע העבירות, שעה שאלה בוצעו בחודש אפריל שנת 2015 וכי מאז לא נרשמה לחובת הנאשמים כל עשייה נוספת בפלילים. בהקשר זה שמתי לבי לטיעוני ב"כ הנאשמים באשר לשיהוי בו נקטה המאשימה ואשר נפל לפתחה, בזיקה למועד בו בוצעו העבירות ועד המועד בו נעצרו הנאשמים ובכלל זה, האסמכתא נ/1 שעניינה, בקשה להוצאת צו מעצר בהעדר חשודים המתייחסת לשני הנאשמים ואשר הוגשה כבר ביום 3/8/15. למרות האמור לעיל, הרי שהנאשמים נעצרו אך ביום 21/3/16 על המשמעויות הקמות מכך.

86. כן שמתי לבי לעובדה, כי הנאשמים שהו במעצר מאחורי סורג ובריה משך תקופה של כחודש ימים ולאחר מכן שהו בתנאים מגבילים אשר כללו בחובם גם מעצר בית, משך תקופה ניכרת, על המשמעויות הרחביות הקמות מכך והקשיים הנלווים לעובדה זו. למרות האמור לעיל, הרי שלא נרשמה לחובת הנאשמים כל הפרה.

87. כן שמתי לבי לאמור בתסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינם של כל אחד מהנאשמים ובכלל זה האמור

בעניינו של נאשם 1 ולפיו, נאשם זה לוקח אחריות מלאה על המעשים, הביע צער וחרטה בשלהם, ביטא אמפתיה כלפי עובד התחנה והכרה בפגיעה בו, כן הביע הכרה בפגיעה במעסיקו לשעבר וביטא רצון לפצות על הנזק שהסב, כמו גם הכיר בתוקפנות בה התנהל כלפי עובד התחנה. עוד תצוין התרשמות שירות המבחן, כי עסקין בבחור אשר ניהל עד כה אורח חיים נורמטיבי, ללא רקע פלילי, הנמצא בראשית דרכו המשפחתית ולוקח אחריות מלאה על מעשיו.

88. עוד יצוין בעניינו של הנאשם 2, כי עסקין בנאשם אשר מבטא חרטה, צער ובושה על מעשהו, הערכת שירות המבחן, כי המעצר וההליכים המשפטיים היוו עבורו גורם מרתיע, היותו מבטא חרטה ומגלה אמפתיה כלפי נפגע העבירה והערכת הסיכון להישנות עבירות דומות כנמוך - בינוני.

89. כך לא נעלמו מעיני נסיבותיהם האישיות של כל אחד מהנאשמים, כפי שפורטו בהרחבה ע"י כל אחד מהנאשמים ובכלל זה, העובדה, כי הנאשם 1 שירת שירות צבאי מלא, לאחר שחרורו עבד לפרנסתו, נטל אחריות מלאה על המעשים וביקש סליחה בגינם. כאמור, גם נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם 2 לא נעלמו מעיני, התייתמותו מהוריו מגיל צעיר, העובדה, כי גדל בבית דודו וכי למרות כל הקשיים עמם התמודד, הרי שהצליח לסגל לעצמו מסגרת נורמטיבית מסוימת, למעט מעידתו זו.

90. בנסיבות העניין ותוך שקלול מכלול הנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירות, אני סבורה, כי ראוי למקם את העונש הראוי לנאשמים ברף התחתון של מתחם העונש ההולם שקבענו לעיל, אך לא בצד הקיצון שבו. באתי למסקנה זו מחד, נוכח היות הנאשמים בגירים, האמור בליבת התסקירים שהובאו בעניינם, המלצת שירות המבחן, העובדה, כי הנאשמים לא עברו כל הליך טיפולי וכי לא הונח בעניינם כל הליך טיפולי כצופה פני עתיד ומאידך, הודאת הנאשמים, לקיחת האחריות, גילם הצעיר, היותם נעדרים פלילי, הצער והחרטה שהביעו הנאשמים בשל המעשים, נסיבותיהם האישיות והמשפחתיות ויתר ההנמקות המצטברות שפורטו לעיל.

91. תלכיד עונשי ראוי ומאוזן צריך שיכלול בחובו השתת ענישה לתקופה מוחשית מחד ומידתית מאידך, אשר תעלה בקנה אחד עם מהות המעשים שביצעו הנאשמים והחומרה הגלומה בהם ועם מיקום העונש הראוי לנאשמים במתחם שקבענו. לא נעלמו מעיני עמדותיהם העונשיות של ב"כ הצדדים, עמדת המאשימה מכאן ועמדת ב"כ הנאשמים משם. יחד עם זאת, עמדתה העונשית של המאשימה חורגת היא לחומרא ואין היא עולה בקנה אחד עם מכלול הנסיבות לקולא הקמות במקרה דנן ועם מיקום העונש הראוי לנאשמים במתחם העונש ההולם שקבענו לעיל.

יחד עם זאת, אף עמדותיהם העונשיות של ב"כ הנאשמים, חורגות הן לקולא ואין הן עולות בקנה אחד עם מהות המעשים שביצעו הנאשמים, החומרה הגלומה בהם, האמור בתסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינם, ההמלצות המובאות בסופן, הפסיקה הנוהגת והמחייבת בעבירות כגון דא ויתר ההנמקות המצטברות שפירטנו לעיל.

92. בצד ענישה מוחשית בדמות מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריה לתקופה משמעותית מחד, אך מידתית מאידך, ראוי להשית על הנאשמים עונשי מאסר על תנאי אשר יהיו כ"חריב המתהפכת" מעל ראשם של הנאשמים כצופה פני עתיד. עוד ראוי לחייב את הנאשמים בתשלום פיצוי לעובד החנות וכן לבעלי תחנת הדלק, נוכח הנזק שנגרם לאלה. בהקשר זה ראוי לשקלל את הנזק הנפשי שנגרם לעובד תחנת הדלק בעטיים של המעשים, נזק אשר הינו אינהרנטי ופרסונלי ובאשר לבעלי תחנת הדלק, הרי שראוי לשקלל את סכום הגניבה

והנזק שנגרם לו בעטייה של זו.

93. בנסיבות העניין ומבלי שנעלמה מעיני תכליתם הכלכלית של המעשים, הרי שבשים לב לתקופת המאסר בפועל שתושט על הנאשמים, נתוני העושים, מצבם הכלכלי כפי שפורט בתסקירי שירות המבחן שהוגשו, העובדה, כי הם יחויבו בתשלום פיצוי הן לעובד תחנת הדלק והן לבעלי תחנת הדלק, הרי שאני רואה להימנע מלחייב אותם גם בתשלום קנס.

94. כפי טיעוני ב"כ הנאשמים, הרי שהם עתרו לעריכת גזירה שווה בין העונשים שיושטו על כל אחד מהנאשמים, גם המאשימה כפי טיעוניה לעונש לא ראתה לעריכת אבחנה בין עניינם של מי מהנאשמים. בנסיבות אלו, אלך אף אני בדרכם של ב"כ הצדדים, מה גם ובחינת מכלול האירוע והגם שיש שוני כלשהו במעשים הספציפיים שביצע כל אחד מהנאשמים תוך כדי התרחשות האירוע, הרי שבסופו של יום, המעשים בוצעו בצוותא חדא, כמכלול אחד, בעל תכלית אחת ולפיכך, אף אני לא ראיתי לערוך אבחנה בענישה שתושט על כל אחד מהם.

95. סופו של יום, נוכח כל האמור לעיל, אני משיתה על כל אחד מהנאשמים את העונשים כדלקמן:

נאשם 1:

א. 12 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו מיום 21/3/16 ועד ליום 21/4/16.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור תוך תקופה של 3 שנים כל עבירת אלימות מסוג פשע, או כל עבירת רכוש מסוג פשע ויורשע בגין אחת מאלה.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור תוך תקופה של 3 שנים כל עבירת אלימות מסוג עוון, לרבות איום, או כל עבירת רכוש מסוג עוון ויורשע בגין אחת מאלה.

ד. אני מחייבת את הנאשם בתשלום פיצוי לעובד תחנת הדלק בסכום של 4,000 ₪. סכום זה יופקד בעבור עובד תחנת הדלק בקופת בית המשפט ב - 4 שיעורים חודשיים, שווים ורצופים בסך 1,000 ₪ כל אחד. התשלום הראשון יופקד לא יאוחר מיום 2/4/17 ובשני לכל חודש אחריו. אי עמידה באחד התשלומים במועד, תגרור תוספת פיגורים כדין.

המאשימה תמציא הודעה לתיק בית המשפט בתוך 5 ימים מהיום בדבר פרטי עובד תחנת הדלק. לעיוני בעוד 7 ימים מהיום.

ה. כן הנני מחייבת את הנאשם בתשלום פיצוי לבעלי תחנת הדלק ביחד ולחוד, בסכום של 3,000 ₪. סכום זה יופקד בעבור בעלי תחנת הדלק בקופת בית המשפט בתוך 60 יום ממועד שחרורו של הנאשם מבית הסוהר נשוא עונש המאסר שהושט עליו כאן.

המאשימה תמציא הודעה לתיק בית המשפט בתוך 5 ימים מהיום בדבר פרטי בעלי תחנת הדלק. לעיוני בעוד 7 ימים מהיום.

הודעה זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט העליון.

נאשם 2:

א. 12 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו מיום 21/3/16 ועד ליום 21/4/16.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור תוך תקופה של 3 שנים כל עבירת אלימות מסוג פשע, או כל עבירת רכוש מסוג פשע ויורשע בגין אחת מאלה.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור תוך תקופה של 3 שנים כל עבירת אלימות מסוג עוון, לרבות איום, או כל עבירת רכוש מסוג עוון ויורשע בגין אחת מאלה.

ד. אני מחייבת את הנאשם בתשלום פיצוי לעובד תחנת הדלק בסכום של 4,000 ₪. סכום זה יופקד בעבור עובד תחנת הדלק בקופת בית המשפט ב - 4 שיעורים חודשיים, שווים ורצופים בסך 1,000 ₪ כל אחד. התשלום הראשון יופקד לא יאוחר מיום 2/4/17 ובשני לכל חודש אחריו. אי עמידה באחד התשלומים במועד, תגרור תוספת פיגורים כדין.

המאשימה תמציא הודעה לתיק בית המשפט בתוך 5 ימים מהיום בדבר פרטי עובד תחנת הדלק. לעיוני בעוד 7 ימים מהיום.

ה. כן הנני מחייבת את הנאשם בתשלום פיצוי לבעלי תחנת הדלק ביחד ולחוד, בסכום של 3,000 ₪. סכום זה יופקד בעבור בעלי תחנת הדלק בקופת בית המשפט בתוך 60 יום ממועד שחרורו של הנאשם מבית הסוהר נשוא עונש המאסר שהושת עליו כאן.

המאשימה תמציא הודעה לתיק בית המשפט בתוך 5 ימים מהיום בדבר פרטי בעלי תחנת הדלק. לעיוני בעוד 7 ימים מהיום.

הודעה זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט העליון.

ניתן והודע היום י"ז שבט תשע"ז, 13/02/2017 במעמד הנוכחים.

יפעת שיטרית , שופטת

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

עמוד 19

שתי בקשות מונחות בפני, האחת, בקשה לעיכוב ביצוע והאחרת, בקשה לקיזוז הערבונויות הכספיים מסכום הפיצויים שהושת.

באשר לבקשה לעיכוב ביצוע, הנני נעתרת כמבוקש ומעכבת בזאת את מועד תחילת ריצוי עונש המאסר בפועל שהושת למשך 30 יום מהיום כדי לאפשר לנאשמים לקיים מיון מוקדם בשב"ס.

בנסיבות אלו, הנאשמים יתייצבו בבית מעצר "קישון" ביום 14/3/17, כשהם מצוידים בתעודות זהות עד לשעה 10:00, אלא אם כן יעברו קודם לכן מיון מוקדם בשב"ס.

כל התנאים המגבילים וכל הערבויות הכספיות לרבות הערבונויות הכספיים וצו עיכוב יציאה מן הארץ, ככל שכזה ניתן, יוותרו על כנם בעניינם של שני הנאשמים להבטחת התייצבותם לריצוי עונשי המאסר שהושתו עליהם, כאמור.

למען הסר ספק יובהר, כי ככל שלא ניתן בעניינו של מי מהנאשמים צו עיכוב יציאה מן הארץ, הרי שניתן בזאת צו עיכוב יציאה מן הארץ בעניינם של שני הנאשמים.

כל אחד מהנאשמים יפקיד את דרכונו בבית המשפט, ככל שהוא אוחד בדרכון, כאמור, עד ליום 15/2/17 בשעה 12:00.

עם התייצבות הנאשמים לריצוי מאסרם, כאמור, כנדרש וכדבעי, כי אז הערבונויות הכספיים במזומן שהופקדו ע"י הנאשמים במסגרת הליכי המעצר נשוא תיק זה, יקוזזו לטובת הפיצויים שבהם חויבו הנאשמים לעובד תחנת הדלק והיתרה, בסך 1,000 ש"י שתיוותר לכל אחד מהנאשמים, תופקד ע"י כל אחד במועד שנקבע בגזר הדין, היינו, 2/4/17.

ניתנה והודעה היום י"ז שבט תשע"ז, 13/02/2017 במעמד הנוכחים.

יפעת שיטרית, שופטת

הוקלדעלידעוןדר